

ประโยชน์ ๑-๒ ปัญหา บาลีไวยากรณ์ สอบครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๑. ຈົນເຈັກ ຂ່າຍຕີຍ (ກະຫຼາຍ) ດ້ວຍ ອາກເຮັດໄຟປຸງລົງຄົກ ຊື່ມິວິທີແຈກອ່າງ ບຸຮິສ (ບຸຮູ້ຊ) ມາດູ້ ၁ (ເຂົ້າເຊື່ອ/໢)
 ๒. ຄັ້ງທີ່ເຫັນໄວ ທີ່ວ່າສັງຂຢາ ແລ້ວ ແມ່ນເທົ່າໄວ ອະໄວບ້າງ ຈົນເຈັກ ຈຸ່າ ຄັ້ງທີ່ (ສັງຂຢາ) ເພາະວິຕົລິລົງຄົກ ດ້ວຍ ວິກັດຕີທັ້ງ ຕ ມາດູ້ ၁ (ເຂົ້າເຊື່ອ)
 ๓. ສັ່ນພනາມ ດີອະໄວ ແລ້ວ ແມ່ນເທົ່າໄວ ອະໄວບ້າງ ၁ (ເຂົ້າເຊື່ອ/໢)
 ๔. ຄັ້ງທີ່ເຫັນໄວ ເຮັດວຽກວ່າອັພຍຄັ້ງທີ່ ໄດ້ແກ່ຄັ້ງທີ່ຈຳພວກໃໝ່ບ້າງ ເພາະອຸປະລັດໃຫ້ອ່າງໄວ ၁ (ເຂົ້າເຊື່ອ)

ให้เวลา ๗ ชั่วโมง

ประโยชน์ ๑-๒
เฉลย บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๑. **ตอบ** ได้เจ้า **ขตติย** (กษัตริย์) ด้วย อ การันต์ในปุ่งลิงค์ ซึ่งมีวิธีแจกอย่าง **ปูริส** (บุรุษ) มาดังนี้

	เอกสาร.	พหุ.
บ.	ขตติโย	ขตติยา
ท.	ขตติย	ขตติye
ต.	ขตติเยน	ขตติyehi ขตติyege
จ.	ขตติยสุส ขตติยา ขตติยตุถ	ขตติyan
ปญ.	ขตติยสุมา ขตติymuha ขตติยา	ขตติyehi ขตติyege
ฉ.	ขตติยสุส	ขตติyan
ส.	ขตติยสุเม ขตติymuhi ขตติye	ขตติye
อา.	ขตติย	ขตติya

๒. **ตอบ** คำพจน์ที่เป็นเครื่องกำหนดนิปัณณามนาม ซึ่งว่าสั่งขยาย ๆ

(ลั้งขยายหั้น) แบ่งเป็น ๒ คือ ปากติลั้งขยาย ๑ ปูรนลั้งขยาย ๑ ๆ

ได้เจ้า **จตุ** คำพจน์ (ลั้งขยาย) เฉพาะอิตถีลิงค์ ด้วยวิภัตติหั้น ๗ มาดังนี้

	พหุ.
บ.	จตสุส
ท.	จตสุส
ต.	จตุหิ
จ.	จตสุสุน
ปญ.	จตุหิ
ฉ.	จตสุสุน
ส.	จตุส

๓. **ตอบ** สัพพนาม คือ ชื่อสำหรับใช้แทนนามนามที่ออกชื่อมาแล้ว เพื่อจะไม่ให้ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ซึ่งไม่พระทู ๆ

(ลัพพนามหั้น) แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ ปูริสลัพพนาม ๑ วีเสสนลัพพนาม ๑ ๆ

๔. **ตอบ** คำพจน์ที่จะแจกด้วยวิภัตติหั้น ๗ แปลงรูปไปต่าง ๆ เหมือนนามหั้น ๓ ไม่ได้ คงรูปอยู่เป็นอย่างเดียว คำพจน์เหล่านี้เรียกว่า อัพယคพจน์ ๆ

(อัพယคพจน์) ได้แก่คำพจน์จำพวกอุปลักษณะ นิบາตบ้าง บัวจัยบ้าง ๆ

เฉพาะอุปลักษณ์ ใช้นำหน้านามและกริยาให้เกะเข็น เมื่อนำหน้านามมีอาการคล้ายคุณคำพจน์ เมื่อนำหน้ากริยามีอาการคล้ายกริยาวิเสสนะ ๆ